

Eindexamen economie 1-2 havo 2005-I

havovwo.nl

■ Opgave 3

valt buiten de
examenstof

Euro witwasmiddel?

In oktober 2001, twee maanden voor de invoering van de chartale euro op 1 januari 2002, zijn in Nederland in vergelijking met het eurogebied veel bankbiljetten bij banken ingeleverd en op een rekening gestort. Opvallend was, dat het daarbij vooral om bankbiljetten met een hoge nominale waarde ging. Sommige economen zagen hierin een aanwijzing dat zwart geld werd witgewassen.

Bij deze stortingen van bankbiljetten ging het onder andere om de volgende drie vormen:
1 storting op betaalrekeningen;
2 storting op kortlopende valutategoeden en spaarrekeningen met een korte looptijd;
3 storting op een rekening waarmee in aandelen wordt belegd.

De stortingen van bankbiljetten in oktober 2001 leidden in Nederland tot een daling van de waarde van bankbiljetten in handen van het publiek met 8,2%.

- 2p 7 Uit welk gegeven in de tekst kan worden afgeleid dat het aantal bankbiljetten in handen van het publiek in Nederland in oktober 2001 met minder dan 8,2% is gedaald? Verklaar het antwoord.
- 2p 8 Bij welke van de drie vormen van stortingen van bankbiljetten is er sprake van substitutie? Verklaar het antwoord.

tabel 1

Samenstelling liquiditeitenmassa Nederland en eurogebied (bedragen in miljoenen euro's)

	Nederland		eurogebied	
	1 oktober 2001	31 oktober 2001	1 oktober 2001	31 oktober 2001
chartaal geld	13.254	12.165	280.606	294.685
giraal geld	137.066	137.462	1.821.303	1.819.284
secundaire liquiditeiten	230.041	235.567	3.132.429	3.160.131

- 2p 9 Toon met behulp van de gegevens in tabel 1 aan dat de verandering van de waarde van munten en bankbiljetten in oktober 2001 in Nederland afweek van die in het eurogebied.
- 2p 10 Is het aandeel van de waarde van het chartale geld in de maatschappelijke geldhoeveelheid in oktober 2001 in het eurogebied afgenomen of toegenomen? Verklaar het antwoord met behulp van de gegevens in tabel 1, maar zonder een berekening te maken.